

Oświadczenie

W związku z zapowiedziami polityków Platformy Obywatelskiej wprowadzenia do Sejmu projektu dotyczącego likwidacji finansowania partii z budżetu, grupa organizacji pozarządowych (Fundacja im. Stefana Batorego, Fundacja Forum Europejskie, Instytut Spraw Publicznych, Stowarzyszenie Projekt: Polska i Stowarzyszenie Szkoła Liderów) przestrzega, że to decyzja sprzeczna z interesem publicznym.

Finansowanie partii politycznych z budżetu państwa zostało wprowadzone w 2001 roku, jako recepta na zjawisko korupcji politycznej. „Jak widać nie wszyscy pamiętają patologie, które w latach 90. wstrząsały opinią publiczną – mówi Grażyna Kopińska z Fundacji Batorego - Przypomnijmy kilka z nich: afera żelatynowa, finansowanie kampanii przez anonimowych darczyńców, wpłaty przez podstawionych pseudo-darczyńców pracujących w tej samej firmie. We wszystkich tych sprawach chodziło o konieczność odwdzięczenia się przez polityków darczyńcom, którzy wsparli finansowo partie lub ich kampanie wyborcze.”

Obecny system lepiej zabezpiecza nas przed decyzjami, które są sprzeczne z interesem publicznym. Co nie oznacza, że jest on idealny. Zmiany są konieczne i tym właśnie powinni jak najszybciej zająć się posłowie.

Należy rozpocząć debatę publiczną nad tym, jak najefektywniej wydawać pieniądze z subwencji budżetowej, tak aby podnosić jakość oferty programowej oraz zwiększyć przejrzystość finansowania partii. Niestety, nie dość, że nie ma takiej dyskusji, to społeczeństwo zaskakiwane jest w ostatnich dniach doniesieniami medialnymi na temat niebezpiecznych rozwiązań umożliwiającymi partiom prowadzenie działalności gospodarczej.

Organizacje pozarządowe od lat postulują:

- wprowadzenie obowiązku zamieszczania sprawozdań finansowych i skanów faktur na stronach internetowych ugrupowań politycznych; dotyczyć on powinien wszystkich wydatków, nie tylko tych czynionych z pieniędzy publicznych (jawność finansowania partii politycznych jest jedną z zasad zapisanych w Konstytucji RP – art.11 ust.2)

- zmniejszenie wysokości finansowania z budżetu państwa, tak aby stanowiło ono 50% dochodów partii (część „zaoszczędzonych” w ten sposób środków powinna zasilić bezpośrednio fundacje polityczne będące programowym zapleczem partii: tymczasem projekt ustawy o fundacjach politycznych utknął w Sejmie)

- rozszerzenie uprawnień i wzmocnienie Państwowej Komisji Wyborczej, tak aby kontrolowała wydatki partii nie tylko pod względem formalnym, ale także merytorycznym – i to już w trakcie toczącej się kampanii (potrzebna jest współpraca z zespołem biegłych rewidentów)

a jednocześnie:

-obniżenie progu wyborczego, który uprawnia do otrzymywania subwencji: z 3% do 1% (w Niemczech w wyborach do Bundestagu ten próg wynosi nawet 0,5%)

- ograniczenie wydatków z publicznych pieniędzy na reklamę, w tym na spoty i billboardy (we Francji funkcjonuje nawet zakaz tego typu reklamy).

Te zmiany sprzyjałyby wyrównywaniu szans wyborczych starych i młodych ugrupowań. Zachęcą partie do energiczniejszego zabiegania o uznanie obywateli i szukania sympatyków. Co najważniejsze, publikowanie sprawozdań finansowych prowadzi (co widzimy obecnie) do ujawniania nieprawidłowości i wywołuje debatę o przejrzystości finansów partii politycznych. W momencie odstąpienia od finansowania z budżetu państwa trudno będzie egzekwować tego rodzaju przejrzystość.

Fundacja im. Stefana Batorego
Fundacja Forum Europejskie
Instytut Spraw Publicznych
Stowarzyszenie Projekt: Polska
Stowarzyszenie Szkoła Liderów

Informacji udziela:

Adam Sawicki, Instytut Spraw Publicznych, tel. 692 576 301

Grażyna Kopińska, Fundacja im. Stefana Batorego, tel. 607 156 906